

DET FINNS INGET RÄTT ELLER FEL - EXEMPEL FRÅN MALMÖ

2015-10-21

Av: SLU

Text: Nsrin Al-Ashraf

Ett faktum är att världen just nu genomgår stora förändringar i den urbana miljön. Städer runt om i världen växer och samhällen möts av stora utmaningar för att kunna hitta långsiktiga lösningar och bevara en god livsstil för sina medborgare. Idag bor cirka 85 % av Sveriges befolkning i städer och tätorter, en andel som stadigt ökar.

Det är en självklarhet att vi behöver bygga om våra städer till ett mer anpassat behov och stark anknytning till hållbarhetsaspekter. Men vad innebär ordet *hållbart*? Ju mer man går in i formuleringen desto mer förvirrad blir man. En sanning är att vi människor tolkar hållbarhet på vårt eget sätt, det betyder inte att vissa tolkningar är fel men man ser hur olika aktörer lägger olika mycket fokus på de olika ekonomiska, sociala och/eller ekologiska aspekterna.

Städerna försöker såväl förbättras som utvecklas mer hållbart, men allt beror på storlek samt på vilka förutsättningar och behov staden har och kommer att ha. Hur ska man hantera arbetslöshet, vård, trafik, boende, trygghet, säkerhet, utbildning eller välbefinnande, samt minska klimatförändringarna och bevara ändliga resurser? Dessa frågor är bara ett antal frågor bland många andra, och stor vikt läggs på de olika aktörer som är involverade i bland annat planeringsprocessen.

Malmö Stad har under den senaste tiden introducerat temat hållbar stadsutveckling i flera stadsområden listade här under. Som följd, alternativt på grund av detta, har Malmö blivit internationellt erkänt för sitt engagemang och prisbelönat upprepade gånger. De stadsdelar och områden som är aktuella är följande:

Utbyggnadsområden

- Västra Hamnen
- Hyllie

Förändringsarbete

- Ekostaden Augustenborg
- Lindängen
- Rosengård/Herrgården

Västra Hamnen

Västra Hamnen har sedan starten 2001, med Bo01 och Turning Torso, blivit en symbol för Malmö. Nu har området även blivit en internationell förebild för hållbar stadsutveckling. Just nu planeras det för 1500 nya bostäder och 5000 nya arbetsplatser i området.

I bygget av Västra Hamnen har man försökt täcka alla hållbarhetsaspekter: den sociala, ekonomiska och ekologiska. Området är i sig väldigt attraktivt med sin miljö och sina energieffektiva byggnader. Många vill bo där, men frågan är om familjer med singelinkomst och/eller låginkomsttagare har råd att bo där? Västra Hamnen är bland de dyraste områdena att bo i Malmö! Är det verkligen hållbart att bygga ett område för bara dem som har råd?

Hyllie

Sedan miljonprogrammet, under 60-talet, fanns det planer att bygga ut och utveckla södra delen av Malmö. Genombrottet kom till sist när Malmö Arena invigdes 2008. Därefter följde Hyllie Citytunnelstation 2010 och sist men inte minst Emporia 2012.

Nu satsar Malmö Stad på Hyllie med 9000 nya bostäder och ungefär lika många arbetsplatser. Kollektivtrafiken har förbättrats och nya attraktiva gröna miljöer har byggts om. Precis som Västra Hamnen, har man även Hyllie försökt få med alla delar av den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten. Dock inte i samma omfattning. Stadsområdesförvaltning Väster, har satsat mycket på den sociala hållbarheten, bland annat vilka möjligheter som finns för att riva de olika psykologiska barriärer som finns i området och bygga gemensamma sociala mötesplatser samt göra gröna områden mer attraktiva för besökare.

Augustenborg

Augustenborg började byggas i slutet på 1940-talet. Under 1990-talet gjordes den anpassning som resulterat i befintligt bostadsområde.

De hållbara ekologiska anpassningar som gjordes i Augustenborg, var bland annat:

- öppna dagvattensystem där 70 procent av regnvattnet tas om hand lokalt,
- botanisk takträdgård som också är ett centrum för kunskapsutveckling,
- miljöhus med full källsortering och kompostering
- gröna tak, gröna väggar, stadsträd mm.

Jag anser att Augustenborg verkligen är ett lyckat projekt ur alla hållbara aspekter, det täcker i princip allt: den ekologiska aspekten med all biodiversitet som finns i området, den ekonomiska aspekten där alla har råd att bo samt den sociala aspekten med sin attraktivitet.

Lindängen och Rosengård/Herrgården

Den sociala hållbarheten är ett gemensamt fokus i både Lindängen och Herrgården. Malmö Stad försöker öka sysselsättningen och skapa trygghet i dessa områden. Ett lysande initiativ som Malmö Stad har tagit är att hjälpa invånarna att integreras i samhället. En del frågor kvarstår dock, hur ska man minska segregationen och integrera områdena på ett socialt och jämställt plan med resten av Malmö? Kanske finns sådana tankar med? De kanske är inkluderade i en långsiktig planering?

Malmö Stad har i fem olika utvecklingsområden, implementerat temat hållbar stadsutveckling med hänsynstagande till social, ekologisk och den ekonomisk hållbarhet. De har byggt fler bostäder och skapat nya arbetsplatser, för att kunna ta emot flera invånare. Även om de, i de olika stadsdelarna, återanvänder samma tema, märks det att områdena är helt olika och går inte att jämföra. Västra Hamnen byggdes mycket snabbare än Hyllie, Augustenborg är mer ekologiskt

hållbart än Västra Hamnen, sociala problem som är svåra att lösa återfinns i Herrgården och Lindängen. Det finns inget rätt eller fel när ett område utvecklas, men det finns alltid plats till förbättringar.

Det som är hållbart idag kan vara icke hållbart i framtiden. Det är viktigt att hålla sig till dagens förutsättningar såväl som att ha en blick mot framtiden och inte fördärva naturen. Hållbar stadsutveckling har ingen klar och tydligt definition som alla kan följa. Det är bara att göra det bästa man kan med förutsättningarna man har. Jag tror att det viktigaste är att lägga fokus på de olika aktörer som är involverade i hållbar stadsutveckling såsom Malmö Stad gör. Men ansvaret, det ligger hos oss alla.